

ประกาศเทศบาลตำบลทับมา
เรื่อง ประกาศใช้เทศบัญญัติเทศบาลตำบลทับมา
เรื่อง การติดตั้งปอดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒

ตามที่สภาเทศบาลตำบลทับมา ได้มีมติเห็นชอบร่างเทศบัญญัติเทศบาลตำบลทับมา เรื่อง การติดตั้งปอดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ ในคราวประชุมสภาเทศบาลตำบลทับมา สมัยสามัญ สมัยที่ ๓ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดระยองพิจารณา ตามระเบียบกฎหมาย นั้น

บัดนี้ นายอำเภอเมืองระยอง ประกอบกับคำสั่งจังหวัดระยอง ที่ ๑๒๒๑๒/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การมอบอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง ให้แก่รองผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง หัวหน้าส่วนราชการสังกัดส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในจังหวัดระยอง หัวหน้าส่วนราชการสังกัดส่วนภูมิภาค และนายอำเภอปฏิบัติราชการและกำกับดูแล นายอำเภอเมืองระยอง พิจารณาให้ความเห็นชอบและลงนามในเทศบัญญัติดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๒ วรรคสาม และ ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงขอประกาศให้ใช้เทศบัญญัติเทศบาลตำบลทับมา เรื่อง การติดตั้งปอดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ได้อำนาจไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาลตำบลทับมา แล้วเจ็ดวัน

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน อนึ่งสามารถ Download รายละเอียดได้ที่ www.thapma.go.th

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายประเสริฐ วงษ์ศรี)

นายกเทศมนตรีตำบลทับมา

เทศบัญญัติเทศบาลตำบลทับมา

เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

พ.ศ. ๒๕๖๒

เทศบาลตำบลทับมา

อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบเทศบัญญัติเทศบาลตำบลทับมา
เรื่อง การติดตั้งปอดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒

หลักการ

โดยเป็นการสมควรปรับปรุงเทศบัญญัติเทศบาลตำบลทับมา ว่าด้วยการติดตั้งปอดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม โดยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษจากน้ำเสีย ซึ่งให้ความสำคัญกับการจัดการระบบบำบัดน้ำเสียในครัวเรือนและชุมชน เป็นการช่วยลดปริมาณน้ำเสียและเป็นการปรับปรุงคุณภาพน้ำโดยการจัดการระบบบำบัดน้ำเสียในครัวเรือน เป็นการแก้ไขปัญหาที่ต้นทางและเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำเสียในพื้นที่ ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย

เหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๗๐ กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ มีหน้าที่ต้องก่อสร้างติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามที่กำหนด ประกอบกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ (๓) และมาตรา ๔๔ ได้กำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการติดตั้งปอดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร ราชการส่วนท้องถิ่นจึงมีอำนาจในการออกข้อกำหนดท้องถิ่นเพื่อใช้ในการควบคุม เพื่อให้การจัดการระบบบำบัดน้ำเสียในอาคารและครัวเรือนเป็นการแก้ไขปัญหาที่ต้นทางและเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ คุณภาพแหล่งน้ำในพื้นที่

ดังนั้น เพื่อเป็นการปรับปรุงข้อกำหนดของท้องถิ่น โดยคำนึงถึงสภาพของท้องถิ่น สุขอนามัยของประชาชน และการรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมสภาวะปัจจุบัน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๐ (๓) มาตรา ๖๐ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ (๓) และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงเสนอยกเลิกเทศบัญญัติฉบับเดิม และตราเทศบัญญัตินี้ เพื่อบังคับใช้ในเขตเทศบาลตำบลทับมา

เทศบัญญัติเทศบาลตำบลทับมา
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงเทศบัญญัติเทศบาลตำบลทับมา ว่าด้วยการติดตั้งบ่อดักไขมัน
บำบัดน้ำเสียในอาคาร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๐ (๓) มาตรา ๖๐ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติ
เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ (๓)
และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริม
และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ อันมีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิ
และเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
เทศบาลตำบลทับมาโดยได้รับความเห็นชอบจากสภาเทศบาลตำบลทับมา และผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง
จึงตราเทศบัญญัติเทศบาลตำบลทับมาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เทศบัญญัตินี้เรียกว่า “เทศบัญญัติเทศบาลตำบลทับมา เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัด
น้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาลตำบลทับมา เมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผย
ณ สำนักงานเทศบาลตำบลทับมา แล้วเจ็ดวัน

ข้อ ๓ นับตั้งแต่วันที่เทศบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นต้นไป ให้ยกเลิก เทศบัญญัติเทศบาลตำบล
ทับมา เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๕๓ และบรรดาเทศบัญญัติ ข้อบังคับ กฏ
ระเบียบ และ คำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในเทศบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับเทศบัญญัตินี้ ให้ใช้เทศ
บัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในเทศบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน ร้านค้า ร้านอาคาร สำนักงาน หรือสิ่งปลูกสร้าง
อย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอาศัยหรือใช้สอยได้

“บ่อดักไขมัน” หมายความว่า สิ่งที่ใช้แยกน้ำมันและไขมันออกจากน้ำซึ่งผ่านการใช้แล้ว

“การระบายน้ำ” หมายความว่า การผันน้ำ การปล่อยน้ำ การเทน้ำ การสูบน้ำ หรือการกระทำอื่นใดที่เป็นการถ่ายเทน้ำ

“แหล่งระบายน้ำ” หมายความว่า ทางหรือท่อระบายน้ำ สำกระโตง ลำราง คู คลอง แม่น้ำ ทะเล และแหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่เป็นของเอกชนซึ่งมีทางเชื่อมต่อหรือสามารถไหลไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติ

“น้ำเสีย” หมายความว่า ของเหลวที่ผ่านการใช้แล้วทุกชนิด ทั้งที่มีกากและไม่มีกาก รวมทั้งมวลสารที่ปะปนหรือปนเปื้อนอยู่ในของเหลวนั้น ซึ่งเป็นสิ่งโสโครกหรือมีกลิ่นเหม็น

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรีตำบลตำบล

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ปลัดเทศบาล และพนักงานเทศบาลอื่นๆ ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้ง

ข้อ ๕ เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำ และยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น

ข้อ ๖ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตาม ข้อ ๕ ติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการปลูกสร้างใหม่ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันสำหรับอาคารนั้น ให้แล้วเสร็จก่อนเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอย และหากอาคารใดอยู่ระหว่างการปลูกสร้างใหม่หรือได้ดำเนินการก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก่อนวันที่เทศบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ก็ให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันเช่นเดียวกัน

ข้อ ๗ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าตรวจอาคารและบริเวณที่ตั้งอาคารในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก

(๒) สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำ ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน

ข้อ ๘ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๖ ทำการดูแลรักษา เก็บขนน้ำมันหรือไขมันในบ่อดักไขมันไปกำจัด และซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามปกติ

ข้อ ๙ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติกรตามข้อ ๗(๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๑๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามข้อ ๗ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท และเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดให้เสียค่าปรับอีกไม่เกินวันละสองร้อยบาทนับถัดจากวันครบกำหนดระยะเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้ดำเนินการติดตั้งปอดักไขมันนั้นเป็นต้นไป จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ข้อ ๑๑ ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งปอดักไขมันและแบบถังดักไขมัน ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ท้ายเทศบัญญัตินี้

ข้อ ๑๒ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๑๓ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการพิจารณา ยกเว้นการปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้ ตามความจำเป็นและความเหมาะสมของอาคารและพื้นที่บางแห่ง อาทิเช่น พื้นที่บนภูเขา พื้นที่เกษตรกรรม หรือพื้นที่ในชนบท เป็นต้น

ข้อ ๑๔ ให้นายกเทศมนตรีรักษาการตามเทศบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการเป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ เดือน พ.ศ.

(ลงนาม)

(นายประเสริฐ วงษ์ศรี)

นายกเทศมนตรีตำบลห้วยมา

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(นายสุพจน์ ต่อกาญ)

นายอำเภอเมืองระยอง

ข้อกำหนดแนบท้ายเทศบัญญัติเทศบาลตำบลทับมา
เรื่อง การติดตั้ง บ่อดักไขมันบำบัด น้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒

.....

ตามความในข้อ ๖ ของเทศบัญญัติเทศบาลตำบลทับมา เรื่อง การติดตั้ง บ่อดักไขมันบำบัด น้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่ แหล่งระบายน้ำ และยังไม่มีความหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคาร ประเภทนั้น ทำการติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด นั้น

เทศบาลตำบลทับมา จึงได้กำหนดมาตรฐาน แบบบ่อดักไขมัน วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน และ รายละเอียดบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารในเขตเทศบาลใช้ในการ ดำเนินการก่อสร้างและติดตั้ง ดังนี้

๑.รูปแบบบ่อดักไขมัน

บ่อดักไขมันมี ๓ รูปแบบตามความเหมาะสม ดังนี้

๑.๑ บ่อดักไขมันแบบสำเร็จรูป การติดตั้งสำหรับใช้ในครัวเรือนที่พักอาศัยทั่วไป โดยเลือกขนาดปริมาตรตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

๑.๒ บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับบ้านเรือน ทั่วไปและสถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก เช่น ร้านอาหาร โดยประยุกต์ใช้วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปมาทำเป็นบ่อ ดักไขมันได้ การติดตั้งฝังไว้บนพื้นดินหรือใต้ดิน และกักเก็บน้ำเสียได้อย่างน้อย ๖ ชั่วโมง

๑.๓ บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับสถานที่ ประกอบการขนาดใหญ่ เช่น ภัตตาคาร ศูนย์อาหาร โรงอาหาร และตลาด การติดตั้งโดยสร้างบ่อดักไขมันบน พื้นที่สามารถกักเก็บน้ำเสียอย่างน้อย ๖ ชั่วโมง

๒.วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน

๒.๑ บ่อดักไขมันชนิดสำเร็จรูป อาจติดตั้งบนพื้นหรือฝังในพื้นที่สำหรับบ้านพักอาศัย ภายในแยกเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นตะแกรงกรองเศษอาหาร และส่วนที่ดักไขมัน

๒.๑.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง ประกอบด้วย

(๑) บ่อดักไขมันแบบสำเร็จรูปที่จำหน่ายตามร้านสุขภัณฑ์ห้องตลาด

(๒) ท่อ พี.วี.ซี ขนาด ๒ นิ้ว หรือตามขนาดของท่อน้ำเข้าและออกจาก

บ่อดักไขมัน

(๓) คีมตัดท่อ พี.วี.ซี หรือ ใบเลื่อยเหล็ก

(๔) ข้องอ พี.วี.ซี. และข้อต่อตรง พี.วี.ซี ขนาด ตามที่ระบุในข้อ (๒)

๒.๑.๒ วิธีการก่อสร้าง

(๑) วางบ่อดักไขมันสำเร็จรูป ในบริเวณที่อยู่ใกล้อ่างล้างจาน และพื้นที่ความราบเรียบเสมอกัน หรืออาจฝังลงพื้นโดยให้ระดับท่อเข้าของบ่อดักไขมันอยู่ต่ำกว่าระดับสื่อน้ำอ่างล้างจานและท่อน้ำออกอยู่สูงกว่าระดับพื้น

(๒) วัดระยะท่อ พี.วี.ซี. จากท่อน้ำทิ้งที่ต่อจากสื่อน้ำอ่างล้างจานถึงตำแหน่งท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมันสำเร็จรูป และวัดระยะท่อ พี.วี.ซี. จากท่อน้ำออกของบ่อดักไขมันจนถึงท่อระบายน้ำสาธารณะ หรือคู คลองตามธรรมชาติ

(๓) ตัดท่อ พี.วี.ซี. ทั้งสองช่วงตามขนาดที่วัดในข้อ (๒) ด้วยคีมตัดท่อหรือใบเลื่อยเหล็ก

(๔) ต่อท่อ พี.วี.ซี. จากอ่างล้างจานเข้ากับท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมันด้วยข้องอ พี.วี.ซี. จากนั้นต่อท่อน้ำทิ้งบ่อดักไขมันด้วยข้อต่อตรง พี.วี.ซี. ลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ คู คลองธรรมชาติ อาจหาด้วยน้ำยาประสานท่อ และยึดท่อด้วยสายรัดกับพื้นหรือผนัง

๒.๒ บ่อดักไขมันแบบติดตั้งในที่แบบวงขอบซีเมนต์ สำหรับบ้านพักอาศัยและสถานประกอบการ ขนาดเล็ก

๒.๒.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

(๑) ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

(๒) ทรายหยาบและทรายละเอียด

(๓) เหล็กเส้นกลม RB ขนาด $\varnothing$ ๘ มิลลิเมตร

(๔) วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป มีขนาดเส้นผ่า ศูนย์กลาง

ขนาด ๐.๘๐ เมตร สูง ๐.๓๐ - ๐.๔๐ เมตร

ขนาด ๑ เมตร สูง ๐.๓๕ - ๐.๔๐ เมตร

ขนาด ๐.๘๐ เมตร สูง ๐.๔๐ - ๐.๔๕ เมตร

(๕) ท่อพี.วี.ซี. ชั้น ๘.๕ ท่อน้ำเข้า ขนาด $\varnothing$ ๗๕ มิลลิเมตร หรือใหญ่กว่า
ท่อน้ำออก ขนาด $\varnothing$ ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือใหญ่กว่า

๒.๒.๒ วิธีการก่อสร้าง

(๑) ขุดหลุมลึกลงไป โดยดูระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมัน โดยขุดหลุมให้มีเส้นผ่าศูนย์กลางของหลุมใหญ่กว่าขนาดของวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปประมาณ 50 เซนติเมตร โดยรอบหรือพอสมควร เมื่อขุดได้ระดับแล้วให้ดูว่าดินก้นหลุมมีความแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังนี้

กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบก้นหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร

กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็มไม้ขนาด $\varnothing$ ๔ - ๘ นิ้ว ยาว ๓.๐ - ๖.๐ เมตร แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ เซนติเมตร ให้หัวเสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

(๒) ผูกเหล็กเส้นกลมขนาด $\varnothing$ ๙ มิลลิเมตร เป็นตะแกรงวงกลม ระยะห่าง ๒๐ x ๒๐ เซนติเมตร

(๓) เทคอนกรีตอัตราส่วน ๑:๒:๔ หนา ๑๐ เซนติเมตร โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มท่อน้ำเสาเข็มประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

(๔) นำวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปมาวางที่คอนกรีตก้นหลุมที่เตรียมไว้โดยถ้าวงขอบซีเมนต์เป็นแบบปิดก้นก็ให้วางได้เลย แต่ถ้าเป็นวงขอบซีเมนต์ธรรมดาเมื่อวางแล้วให้ทำการยาแนวด้วยปูนทรายที่ก้นวงขอบซีเมนต์เพื่อป้องกันรั่วซึม จากนั้นเอาวงขอบซีเมนต์วางซ้อนทับตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้แล้วยาแนวรอบ โดยอัตราส่วนผสมปูนทรายยาแนว ปูน:ทราย เท่ากับ ๑:๑ พร้อมทั้งทำการเจาะต่อท่อระบายน้ำ กลบฝังดินรอบตัวบ่อให้แน่นแล้วปิดด้วยฝาปูน

(๕) การต่อรับน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำที่ออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่นๆที่มีไขมันเกาะติด โดยใช้ท่อ พี.วี.ซี. ชั้น ๘.๕ ขนาดขึ้นอยู่กับรูปแบบหรือความเหมาะสม แต่ขนาดของท่อต้องไม่เล็กกว่าท่อเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งใช้ท่อพี.วี.ซี. ชั้น ๘.๕ หรือใหญ่กว่า โดยให้ท่อรับน้ำที่ออกจากบ่อดักไขมันไปลงแหล่งน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลองตามพื้นที่นั้นๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำเพื่อให้น้ำมีการระบายออกจากตัวบ่อดักไขมันได้ดี

๒.๓ บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ สำหรับสถานประกอบการขนาดใหญ่

๒.๓.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

(๑) ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

(๒) ทรายหยาบ

(ก) เหล็กเส้นกลม RB ขนาด $\varnothing$ ๙ มิลลิเมตร

(ข) ท่อ พี.วี.ซี. ชั้น ๘.๕ ท่อน้ำเข้าขนาด $\varnothing$ ๗๕ มิลลิเมตร หรือใหญ่กว่า
ท่อน้ำออกขนาด $\varnothing$ ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือใหญ่กว่า

๒.๓.๒ วิธีการก่อสร้าง

(๑) ขุดหลุมลึกลงไป โดยระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาท่อ
น้ำเข้าบ่อดักไขมันโดยขุดให้มีความกว้างโดยรอบขนาดของบ่อกอนกรีตเสริมเหล็ก ประมาณ ๐.๘๐ - ๑.๐๐ เมตร
หรือตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับความเหมาะสมของสภาพพื้นที่แล้วให้ดูว่าดินก้นหลุม มี
ความแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักไขมันคอนกรีตเสริมเหล็กได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่
ทรายหยาบกันหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร

กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็ม
(ขนาดของเสาเข็มให้เป็นไปตามหลักทางด้านวิศวกรรมโยธา) แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐
เซนติเมตร ให้หัวเสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

(๒) ผูกเหล็กเส้นกลมขนาด $\varnothing$ ๙ มิลลิเมตร เพื่อทำฐานและโครงสร้าง
ของตัวบ่อดักไขมัน

(๓) เทคอนกรีตอัตราส่วน ๑:๒:๔ ที่ฐานพื้นบ่อดักไขมันก่อนโดยให้
เนื้อคอนกรีตหุ้มท่อ หัวเสาเข็มประมาณ ๒-๓ เซนติเมตร

(๔) ประกอบแบบโดยใช้ไม้แบบที่มีผิวเรียบไม่บิดงอ แล้วยึดค้ำยัน
แบบให้แน่นป้องกันไม่ให้ไม้แบบระเบิดหรือโก่งงอเสียรูป จากนั้นนำน้ำสะอาดรดไม้แบบให้ทั่วจึงทำการเท
คอนกรีตอัตราส่วน ๑:๒:๔ ลงไปในไม้แบบโครงสร้าง แล้วกระทุ้งคอนกรีตเพื่อไม่ให้เกิดฟองอากาศ เพราะจะมี
การรั่วซึมได้

(๕) การถอดไม้แบบ ให้ทำการถอดไม้แบบหลังจากเทคอนกรีตแล้ว
ประมาณ ๓ - ๕ วัน แล้วให้ตรวจสอบว่ามีรอยรั่วซึมหรือไม่ ถ้ามีให้ทำการอุดทันที

(๖) การต่อรับน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อ
น้ำทิ้งที่ออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่นๆ แต่ต้องไม่มีขนาดเล็กกว่าของเดิมที่ออกมา
ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อรับน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อดักไขมันไปลงแหล่งระบายน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลอง ตามพื้นที่
นั้นๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำเพื่อให้เกิดการระบายน้ำทิ้งได้ดี

๓. รายละเอียดบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย

บ่อดักไขมันเป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลปนไปกับน้ำทิ้งและช่วยดักเศษอาหารด้วยในตัว ตัวบ่อบางได้ ๒ ส่วน ซึ่งเชื่อมต่อกัน ส่วนที่ ๑ จะมีตะแกรงดักขยะซึ่งใช้ในการดักเศษอาหาร ตะแกรงนี้สามารถแยกออกมาได้เพื่อให้สามารถนำเศษอาหารออกไปทิ้งและทำความสะอาดได้ ส่วนน้ำจะไหลผ่านตะแกรงลอดแผ่นกันเข้าส่วนที่ ๒ ซึ่งจะทำหน้าที่ดักไขมัน คือจะขังน้ำเสียไว้ระยะหนึ่ง เพื่อให้ไขมันและน้ำมัน ที่ปะปนอยู่ในน้ำลอยขึ้นมาบนผิวน้ำ ซึ่งเมื่อสะสมจนมีปริมาณมากก็สามารถตักออกไปทิ้งได้ ส่วนน้ำที่ถูกแยก เอาไขมันออกก็จะไหลออกทางช่องระบายน้ำต่อไป

๔. การใช้งานและการดูแลรักษา

๔.๑ ต้องติดตั้งตะแกรงดักขยะก่อนเข้าบ่อดักไขมัน

๔.๒ ต้องไม่ทะลวงหรือแทงผลึกให้เศษขยะไหลผ่านตะแกรงเข้าไปในบ่อดักไขมัน

๔.๓ ต้องไม่นำตะแกรงดักขยะออกไม่ว่าจะชั่วคราวหรือถาวร

๔.๔ ต้องหมั่นโกยเศษขยะที่ดักกรองไว้ได้หน้าตะแกรงออกสม่ำเสมอ

๔.๕ ห้ามนำน้ำจากส่วนอื่นๆ เช่น น้ำล้างมือ น้ำอาบ น้ำซัก น้ำฝน ฯลฯ เข้ามาในบ่อดักไขมัน

๔.๖ ต้องหมั่นตักไขมันออกจากบ่อดักไขมันอย่างน้อยทุกสัปดาห์ นำไขมันที่ตักได้ใส่ภาชนะปิดมิดชิดและรวมไปกับขยะมูลฝอย เพื่อให้รถเทศบาลสามารถนำไปกำจัดต่อไป

๔.๗ ต้องหมั่นตรวจดูที่ระบายน้ำที่รับน้ำจากบ่อดักไขมัน หากมีไขมันอยู่เป็นก้อนหรือคราบ ต้องทำตามข้อ ๖ ถูขึ้นมากกว่าเดิม